

Primarni hiperparatiroidizam: liječenje hiperkalcijemije u hitnoj službi

Sara Anić¹; Christian Kurina¹; Romana Marušić^{1,2}; Barbara Bačun³; Dunja Degmečić^{1,4}; Tatjana Bačun^{1,5}

¹- Medicinski fakultet, Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Hrvatska, 2-Nacionalna memorijalna bolnica

“Dr. Juraj Njavro” Vukovar, Hrvatska, 3-Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo, Sveučilište J.J.

Strossmayera u Osijeku, Hrvatska, 4- Klinika za psihijatriju, Klinički bolnički centar Osijek, 5- Zavod za endokrinologiju, Klinički bolnički centar Osijek, Hrvatska

12.-14. svibnja 2023.
OSIJEK

UVOD

Primarni hiperparatiroidizam čest je endokrini poremećaj najčešće uzrokovani solitarnim paratiroidnim adenomom. Povezan je ne samo s klasičnim koštanim, bubrežnim i gastrointestinalnim posljedicama, već i s kardiovaskularnim, neuromuskularnim i zglobovnim komplikacijama.

Ukupna razina kalcija u serumu $>2,6 \text{ mmol/L}$ ili slobodni kalcij $>1,3 \text{ mmol/L}$

Opstipacija, anoreksija, mučnina, povraćanje, bolovi u trbuhi, ileus

Poremećaj mokraćnog sustava

Poremećaj središnjeg i perifernog živčanog sustava

Tablica 1. dijagnostički kriteriji hiperkalcijemije

ZAKLJUČAK

U slučajevima kada je paratireoidektomija kontraindicirana ili bolesnik odbija kirurško liječenje, dostupno je nekoliko različitih farmakoloških opcija uključujući bisfosfonate, kalcimetike i kolekalciferol. Preporuča se redovito praćenje serumskih vrijednosti kalcija i kreatinina te denzitometrija jedanput godišnje.

PRIKAZ SLUČAJA

Prikazana je 57-godišnja bolesnica koja je pregledana u hitnoj službi radi arterijske hipertenzije, a laboratorijskom obradom utvrđena je hiperkalcijemija. Primijenjena je parenteralna hidracija 0,9 % natrijevim kloridom i diuretska terapija furosemidom te je bolesnica upućena u endokrinološku ambulantu. Tijekom hospitalizacije započeta je terapija sinakalcetom dva puta dnevno te je doza ambulantno povećavana do tri puta; na terapiju je bolesnica imala dobar odgovor i postignute su uredne vrijednosti kalcija. Obradom je utvrđen primarni hiperparatiroidizam i ultrazvukom vrata duž lateralne konture lijevog režnja hipoehogeni nodus, uz ispod donjeg pola desnog režnja štitnjače hipoehogeni, jasno ograničen, nehomogen nodus koji usko priliježe uz pulsirajuću krvnu žilu. Dodatnom obradom je utvrđena osteoporozna i deficit vitamina D te je primala risedronat i kolekalciferol, a kompjutoriziranom tomografijom trbuha utvrđeno je povećanje obje nadbubrežne žlijezde i autonomna hipersekrecija kortizola neovisna o adrenokortikotropnom hormonu koji za sada zahtjeva praćenje. Planiran je operativni zahvat tm paratireoideja od kojeg je bolesnica iz socijalnih i obiteljskih razloga za sada odustala.